РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 24-го червня 1915. Ч. 73. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, June 24, 1915. N. 73.

ЛЬВІВ ЗДОБУТИЙ!

Берлін (бездр. тел. через Сейвіл, Л. Ай.), 23. червня. — Донесенє головної австро-угорської кватири в Галичині звучить:

„ЛЬВІВ ЗДОБУТО НИНІ ПО ДУЖЕ ЗАВЗЯТІЙ БОРОТЬБІ".

ОСВОБОДЖЕНЄ ЛЬВОВА.

Наша галицька столиця освободжена з московської неволі.

Ся радісна вістка несеть ся нині по цілім сьвіті, але нігде вона не стріне так радісного відгомону як в наших серцях, у серцях всіх Українців.

Радість велика запанувала безперечно в цілій Галичині і на Буковині. Радіють і всі сотки тисяч наших братів вигнанців по чужих землях в Австро-Угорщині. Радіють без сумніву і Українські Січові Стрільці, котрі бачать вже перший овоч пролитої козацької крови. Радіють безперечно і наші братя на російській Україні, що Москаль не може покласти своєї лапи на цілу Україну; що бодай часть її буде свобідна: що не зможе він здусити цілком українського народного житя, бо те, що здавить він над Дніпром, зацвите повним цьвітом в галицькій Україні. Радіємо і ми — американські Українці, діти тої землї, що вона свобідна, що нема там московського наїзника та, що, коли прийдеть ся нам вернутись туди, то вернемо ся на рідну свобідну землю, де панує наша рідна мова, а не московська нагайка.

Витай нам, городе князя Льва! Такий клич роздаєть ся з міліонів грудий Українців і Українок по цілім сьвіті.

Ніхто вже нам не заборонить українських товариств у нашій галицькій столиці: ніхто нам не заборонить видавати українські ґазети, українські книжки: ніхто нам не заборонить вчити ся, молити ся і говорити на улици в рідній мові: ніхто не буде палити наших книжок; ніхто не буде висилати наших людий до вязниць на Сибір.

Нема вже у нашім Львові тих злочинців, що знасилували права Божі і людські. Нема вже і наших зрадників-запроданців кацапів і вшехполяків, котрі весь час московського забору жили тільки тим, що доносили на Українців і кричали: Распни, распни його!

Нема вже їх у престольнім городі князя Льва! Як буря прийшли наїзники-грабіжники і пійшли!

Коби вже більше не вернулись! Коби і слід за ними загинув! Коби і слух за ними пропав!

А тоді ще воскресне галицька Україна. Пробудить ся ще до нового житя. Відродить ся і відбудуєть ся! По війні повернуть увязнені московськими наїзниками тисячі наших братів з московської неволі на рідну землю і цілий нарід привитає їх так щиро, як колись витали наші предки братів, що вертали ся з неволі бісурменської.

Не буде ворога, нищителя всего, що українське; не буде зрадників; не буде вшехпольської язви.

А буде — воля, свобода!

Того бажаємо цілій нашій галицькій і буковинській Україні; бажаємо також і угорській Україні та цілій Україні російській!

Бажаємо волї, освободженя з тяжкої московської неволі всім нашим землям! Бажаємо, щоби війна скінчила ся: освободженєм України!

ПОСЛІДНІ БИТВИ ПІД БРАМАМИ ЛЬВОВА.

БЕРЛІН, 22. червня. — Кождої хвилї можна надіяти ся, що надійде радісна вість про освобожденє Львова з рук Москалів.

Армії генералів Макензена, Бем-Ермолія і Лінзінґена гонять перед собою недобитки російських армій. Послідні оборонні становища Москалів під Львовом взяли наші війска приступом і нині находять ся вони вже під брамами міста. Лише сильна задна сторожа у віддаленю 6 до 7 кільометрів від міста ставить ще розпучливий опір, щоби охоронити російську армію від цілковитого окруженя, та щоби опасти бодай в части артилєрію і засоби амуніції. Щоби лише се осягнути, російський генеральний штаб жертвував в послідних днях десятки тисячів своїх жовнірів.

Головний німецький штаб подає про воєнне положенє в Галичині отсі вісти:

„Битва на північ і на захід від Львова триває дальше. Російські війска прогнано на схід від Жовкви. Москалі були приневолені покинути в ночи свою послідну оборонну лінію перед Львовом".

ПЕТРОҐРАД НЕ ТАЇТЬ УПАДКУ ЛЬВОВА.

ЛОНДОН, 22. червня. — Англійський кореспондент подає з Петроґраду отсі вісти:

„Коли отсі вісти дійдуть до Лондону і Ню Йорку, місто Львів буде вже в німецьких і австрійських руках. Послідні вісти, які тут наспіли з поля битви, доносять, що війска німецьких союзників є віддалені всего 7 кільометрів на захід від Львова. Російська задна сторожа ставить вправді ще завзятий опір, але се вже не принесе жадного важнійшого успіху, хиба що о кілька годин опізнить занятє Львова.

„Неприятель, занявши місто, не найде в нім богато воєнної добичі, бо вивоженє воєнних матеріялів зі Львова розпочало ся ще перед двома тижнями. Весь найважнійший матеріял вивезено ще тоді, коли боєва лінія коло Городка була ще ненарушена.

„Урядове оповіщенє російського генерального штабу, що з воєнних зглядів наступить небаром опорожненє Львова, було великою несподіванкою і викликало величезний переполох серед населеня Росії. Ще вчера запевняли урядові донесеня, що положенє російської армії під Львовом є зовсїм корисне і їй не грозить жадна небезпека. Противно, зроблено навіть надію, що ціла російська армія ладить ся до сильного протиатаку, та що повторить ся історія першого неудачного походу Німців на Варшаву".

ВЕЛИКА БИТВА КОЛО МАҐЕРОВА. — ЗДОБУТЄ РАВИ РУСЬКОЇ.

Ц. і К. ГОЛОВНА КВАТИРА, Галичина, 21. червня. — Значна перевага артилєрії по стороні союзних війск було причиною великого погрому Москалів в битві, яка вела ся в суботу на захід і на північ від Львова. Величезна скількість гармат тяжкого і середного калїбру острілювала російські становища, які складали ся з трох ліній сильно укріплених закопів.

Осередком сеї лінії були горбки коло Маґерова, на північний захід від Львова. На даний знак розпочала наша артилєрія на цілій лінії сильний огонь на російські становища. Ділане гармат робило в російських закопах страшне спустошенє. Густий дощ куль покрив російські становища. Тут повторила ся вдруге історія битви над Дунайцем і Сяном.

Російські війска з величезними стратами були приневолені покидати свої сильні становища. Тоді піхота взяла їх приступом.

Рава руська опинила ся в руках союзних війск. Москалів прогнано на цілій лінії за зелїзничий шлях, який веде з Рави руської до Львова. На півночи посунули ся війска в напрямі Томашева (в Росії).

Здобутє Рави Руської, а згладно занятє зелїзничого шляху Львів-Рава руська має величезне воєнне значінє. Російській армії, яка утікає зпід Львова, остала лише одна дорога до відвороту, а іменно Львів-Красне. (В Краснім, яке лежить на схід від Львова, ділить ся зелїзнича лінія на дві части і одна йде на Броди, друга через Золочів на Тернопіль).

Зелїзнича лінія Львів-Рава руська-Белзець мала велике значінє для Росії. Іменно Москалі вже в часї війни получили отсю лінію з Люблином. Се був отже одинокий зелїзничий шлях, який ішов вздовж російської боєвої лінії.

Деякі німецькі телеґрами доносять, що союзні війска посунули ся вже значно на схід від Жовкви і є віддалені всего о два дні маршу від Красного.

МОСКАЛІ ЩОДНЯ ОПОРОЖНЮЮТЬ СТІЛЬКИ ГАЛИЧИНИ, СКІЛЬКИ ЗА ДОБУ МОЖУТЬ УТЕЧИ.

ВІДЕНЬ, 22. червня. — Помимо сильного опору російських війск похід союзних війск на цілій лінії в Галичині відбуваєть ся кождого дня зовсїм правильно. Центр галицької армії, який находить ся у віддаленю гарматного стрілу від Львова, взяв приступом послідні становища Москалів, які ще боронили місто.

Загалом Москалі опорожнюють денно стільки галицької землї, скільки російська піхота може утечи за 24 годин.

Лише над Сяном похід союзних війск відбуваєть ся повільнійшим кроком. Тут Москалі переводять відворот бодай по части в порядку. За те удало ся на північний схід від Сіняви вбити клин і розділити на двоє російську боєву лінію.

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР СЬВІДКОМ БИТВИ КОЛО ГОРОДКА І ЛЬВОВА.

БЕРЛІН, 21. червня. — З головного німецького штабу доносять:

„Німецький цісар перебуває в кватирі армії Макензена, яка перша переломила російську лінію на північ від Городка і тепер бере участь в битві на північний захід від Львова".

Деякі телеґрами доносять, що присутність німецького цісаря на поли битви в Галичині богато причинила ся до скорого розгрому Москалів. Загально сподіють ся, що німецький цісар їде на чолї побідних війск до Львова, щоби піднести і зазначити важність сеї хвилї.

ҐЕНЕРАЛ РАДКО ДИМИТРІЄВ І МІНІСТЕР ВІЙНИ СУХОМЛІНОВ — НА ЗЕЛЕНІЙ ПАШІ.

РИМ, 21. червня. — Телеґрама, яка надійшла від кореспондента з Петроґраду, доносить, що цар в розмові з італійським послом заявив, що Росія помимо хвилевих неудач буде бити ся з Німцями, доки остаточно не віднесе побіди.

Велике здивоване викликала серед військових кругів вість про іменоване ґенерала Куропаткіна міністром війни на місце Сухомлінова, якого цар звільнив зі сего уряду.

На місце ґенерала Радка Димитрієва заіменував цар головним командантом російських війск в Галичині ґенерала Леща. Ґенерал Димитрієв мав бути причиною погрому російської армії в Галичині.

Послідні неудачі в Галичині викликали серед російського населеня велике пригнобленє, однак часописи старають ся його потішити, запевняючи, що російська армія вже небаром розпічне офензиву, скоро лише буде мати достаточну скількість амуніції. В тій цїли правительство поробило заходи, щоби відкрити цілий ряд фабрик для виробу оружя, амуниції і прочих воєнних матеріялів.

Остаточно дослужив ся свого і Радко Димитрієв. Як звісно, Радко Димитрієв був болгарським ґенералом і командантом в часї балканської війни. Коли вибухла велика европейська війна, Димитрієв, який уходив за великого сторонника Росії, зголосив ся яко доброволець до російської армії. Никола Николаєвич іменував його командантом одної із армій, які оперували в Галичині. Але Димитрієв не мав щастя вже від початку. Під його командою відбула ся перша нещасна облога Перемишля, а відтак неудачний похід на Краків. В однім і другім разі його армія потерпіла величезні страти. Помимо того цар на жаданє Николая Николаєвича дав йому високе відзначенє, сподіючи ся, що через те позискає прихильність Болгарії. Опісля стрічаємо Радка Димитрієва на становищи головного команданта 3-тої російської армії, яка на початку послідної великої галицької кампанії находила ся коло Горлиць. Нині отся армія для Росії вже не істнує. Половина з неї находить ся в таборах полонених в Австрії і Німеччині, друга половина полягла на поли битви. Разом з 3-тою армією скінчила ся і карієра Радка Димитрієва.

МОСКАЛІ ПІДВИСШАЮТЬ СИЛУ АРМІЇ НЕПРИЯТЕЛЯ НА 4 МІЛІОНИ.

ЛОНДОН, 22. червня. — З Петроґраду доносять, що силу австрійських і німецьких війск на терені війни з Росією оцінюють на 4 міліони жовнірів.

З того припадає на боєву лінію, яка йде від ріки Танви (на північ від Цїшанова) через Львів до Миколаєва над Дністром, 2 міліони. Пів міліона союзних війск стоїть здовж Дністра, а півтора міліона в російській Польщі, на Литві і в Курляндії.

Яко причину неудачі російських війск коло Львова подають деякі російські воєнні знавці сю обставину, що на тій лінії німецькі союзники мали чисельну перевагу. Після їх гадки припадало тут на кождого Москаля двох неприятелів.

Колиб се дійсно так було, як се говорять російські знавці, то се було би одним доказом більше на цілковиту програну Росії. Чисельна перевага — се була одинока річ, яка піддержувала ще в Росії надію на остаточну побіду. Колиж нині Москалі не є вже всилї навіть числом дорівнати свому неприятелеви, то якіж є виглядй на будуче?

СІМОХ АВСТРІЙСЬКИХ БРАНЦІВ ПОЛОНИЛО 400 МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 21. червня. — З головної австрійської кватири доносять про хоробрий чин австрійських полонених.

Героєм сеї події є поручник Піндтер, командант патрулї, зложеної зі жовнірів краєвої оборони і уланів. По битві коло Тарнова повнила отся патруля звідунчу службу при переслїдуваню утікаючої армії Москалів. Загнавшись за далеко, попала вона в російський полон. Бриґада козаків, до якої приведено полонених Австрійців, в часї відвороту вела зі собою також і полонених, коли нараз австрійська артилєрія взяла її під огонь.

Поміж Москалями спричинило се великий заколот. З того скористав поручник. Поручник і шість його товаришів недолї узброїли ся в російські кріси і полонили ґенерала, полковника, 10 инших офіцирів та 382 жовнірів.

Незадоволившись єще отсим вислїдом, хоробрі Австрійці забрали 15 машинових крісів і богато коний та возів. Небаром явив ся австрійський відділ машинових крісів і поміг патрулї відставити полонених Москалів і воєнну добичу до головної кватири своєї армії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї мoнi-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщуванї в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕНЄ

НА ТЕРЕНЇ ВІЙНИ З РОСІЄЮ.

Страшна двомісячна битва в Галичинї зближаєть ся скоро до кінця. Здобутє Львова, освободженє столиці Галичини порішило кроваву галицьку кампанію.

Сьвітла побіда австрійських і німецьких військ над російською ордою віддала в руки Австрії всї її области заняті Москалями в перших вісьмох місяцях війни. Всї ті здобутки, які Москалї окупили величезними жертвами, вони тепер утратили, докладаючи до сего знова міліони убитих, ранених і полонених.

Показало ся, що російська армія неспосібна вже до дальшої війни. Незадарність російського ґенерального штабу і командантів поодиноких армій, брак офіцирів, великий брак оружя і амуніції, брак відповідних перевозових средств (зелїзниць і самоходів), лиха звідунча служба — **все те разом зложило ся на сей величезний погром Росії.**

Почавши від границї Румунії — геть на північ аж до Балтійського моря, австрійські і нїмецькі полки наступають щораз то сильнійше на російські становища. В самім центрі т. є. в російській Польщі дотепер панував розмірно спокій. Крім перестрілок артилєрії не зайшли тут жадні важнійші події, які мали би вплив на зміну боєвої лінії. Вся боротьба вела ся на обох крилах.

На полудневім крилї (в Галичині) віднесла велику побіду стратеґія ґенералів Гецендорфа і Макензена, на півночи (на Литві і в Курляндії) стратеґія славного Гінденбурга.

ТЕПЕРІШНА БОЄВА ЛЇНІЯ.

Теперішна боєва лінія є довга на 1.500 кільометрів. Вона зачинаєть ся від Новоселиції російської (на російсько-румунській границї) і тягнеть ся аж до міста Віндави над Балтійським морем.

Армія ґенерала Бороевича, так звана буковинська армія (означена на карті числами 1 і 2), складаєть ся з двох частий. Одна часть під командою Бороевича опирає ся на Буковині над Дністром і в Бесарабії між Дністром і Прутом на лінії Новоселиця російська—Хотин. Друга часть під командою Пфлянцера находить ся тепер в полудново-східній Галичині. Вона, прогнавши Москалів за ріку Днїстер, перейшла на цїлій лінії аж по місто Галич на другий бік ріки, де заняла відповідно укріплені становища. Дальша діяльність сеї армії є на разї оборонна.

Армія ґенерала Лїнзінгена (число 3) стоїть на лінії здовж Днїстра, почавши від Галича аж до Миколаєва над Днїстром. Проти сеї армії були звернені великі російські війська, які остаточно зістали побиті і мусїли утікати на північ за Днїстер. Ліве крило сеї армії, переправившись через Днїстер, стоїть уже в злуцї зі сусїдною армією ґенерала Бем-Ермолїя.

Армія ґенерала Бем-Ермолія (ч. 4) стоїть на лінії коло Львова. Отся армія, спільно з армією Макензена, довершила перелому російської лінії Городок-Комарно і її хоробрости завдячують ся скоре освободженє столиці Галичини. Лївим крилом сеї армії, в склад котрого входить австрійський 10-тий корпус (перемиський), командує ґенерал Марвіц, звісний з великих побід під Перемишлем.

Армія ґенерала Макензена (ч. 5), головного команданта союзних військ в Галичині, займає найбільше небезпечну часть боєвої лінії і є найсильнійша. Вона стоїть на північ від Львова здовж шляху, який веде через Жовкву до Рави руської. Тут звертаєть ся боєва лінія на північний захід і йде через Цїшанів аж за російську границю до ріки Танви.

Армія архикнязя Йосифа Фердинанда (ч. 6) відпирала через довгий час сильні напади Москалів в трикутнику між Вислою а долїшним Сяном. В послїдних днях отся армія розпочала сильний наступ на російську лінію на північний схід в напрямі Красника. Значна часть армії перейшла вже російську границю і заняла місточка Кшешів і Тарногород (в люблинській ґубернії).

Армія ґенерала Войрша, наслїдника ґен. Данкля (ч. 7 і 8), стоїть на боєвій лінії в полудневій російській Польщі між устєм Сяну до Висли а долїшним бігом Пілїци. Боєва лінія тягнеть ся тут від Сандомира і йде через Опатів і Радом аж до Нового Міста (над Пілїцою).

В північній російській Польщі і на Литві не зайшли від місяця лютого (т. є від битви під Августовом) жадні більші зміни. Боєва лінія позістала тасама і тягнеть ся від Пілїци здовж її притоки Равки (на схід від міст Рава і Скерневіце), відтак здовж річки Бзури (через Сохачів) до ріки Висли. **Тут боєва лінія є найбільше зближена до Варшави, бо є віддалена всего 50 кільометрів.** В послїдних часах розпочали тут Нїмці сильне бомбардованє, уживаючи при тім усипляючих газових бомб.

На північ від Висли йде боєва лінія через міста Плонск і Пшаснии, потім на північ від Ломжі і Осівця здовж ріки Бобра, на схід від Августова і Сувалок, через Кальварію і Маріямпіль аж до ріки Німену (коло устя притоки Дубиці). **По послїдних битвах удало ся тут Нїмцям зближити ся до російської кріпости Ковна.**

На північ від ріки Німену починаєть ся терен теперішної дїяльности ґенерала Гінденбурга. В короткім часї удало ся йому заняти майже цїлу Курляндію. Нинї боєва лінія тягнеть ся від Німену здовж ріки Дубиці (через Шавлї), а відтак здовж ріки Віндави аж до Балтійського моря. **Области, заняті армією Гінденбурга, рівнають ся щодо величини майже половині Галичини. Найблизшою цїлею Гіндебурга є тепер здобутє другого великого прибережного міста Риги.**

СПОДЇВАНА НОВА БОЄВА ЛЇНІЯ.

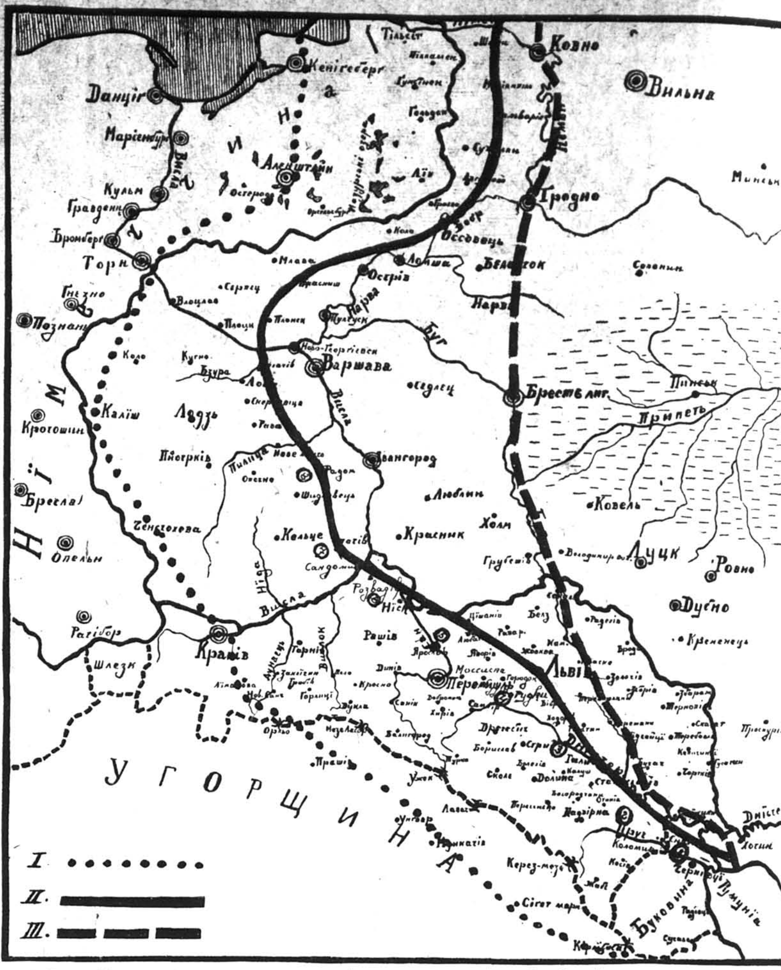
По освободженю Галичини перенесеть ся головне поле битви до російської Польщі. В подібний спосіб, як се дїяло ся над Днїстром з прогнанєм Москалїв за ріку, де їх взято в два оґнї, тая історія повторить ся і над рікою Вислою. **Від полудня посуваєть ся в напрямі Красника армія арх. Йосифа Фердинанда і ґенерала Макензена. Від заходу напирає на Москалів армія ґен. Войрша.** В сей спосіб російська армія, яка стоїть тепер здовж Висли, **буде загрожена з двох боків і буде приневолена утікати на схід в напрямі кріпостий Івангорода і Брестя литовського. Ті кріпости ледви чи довго зможуть устояти ся перед гарматами Німців і Австрійців. Вже з упадком кріпости Івангорода буде порішена доля Варшави, а тодї і цїла російська Польща опинить ся нараз в руках союзних військ.**

Москалям не позістане тодї нічого иншого, як цофнути ся на нову боєву лінію, яку вони вже заздалегідь укріплюють.

Отся лінія, як доносять ріжні воєнні знавцї, буде йти від Днїстра здовж Золотої Липи відтак здовж Буга аж до кріпости Брестя литовського, відси простою лінією дальше на північ через кріпости Гродно і Ковно аж до пристани Риґи (над Балтійським морем).

Отся нова оборонна лінія буде виносити всего 1.000 кільометрів (тепер виносить вона 1.500 км.). **Коли6 Нїмцям удало ся переломити і отсю лінію Москалів, тоді дотепер одноцїльна боєва лінія роздїлить ся через великі болота на схід від Брестя лит. на дві самостійні лінії: північну і полудневу. Північна тягнула би ся від Пинських болот на північ до Балтійського моря. Тут Нїмці заняли би більше оборонне становище. Головна сила союзних військ була би звернена передівсїм на полудне. Цїлию воєнних операцій на полудневій лінії було би в першій мірі занятє прибережної України, яка складаєть ся з ґуберній: волинської, подїльської, київської, херсонської і бесарабської.**

МАПА ТЕРЕНУ ВІЙНИ З РОСІЄЮ.

I. Перша лінія, означена точками, представляє границі, до яких найдальше дійшли були Москалї в осени минувшого року.
II. Друга лінія, чорна, представляє теперішну боєву лінію.
III. Трета лінія, перервана, означає сподївану боєву лінію в найблизшім часї, коли Москалї будуть приневолені зовсім опорожнити Польске Королївство.

УТЕЧА ЗІ ЛЬВОВА.

(Горе кацапів і вшехполяків).

Кацапи скінчили свою „роботу" в Галичинї і на Буковинї і виїхали до Росії.

Здавна голосили вони, що там в Росії рай, щастє і спасенє, але аж тепер там пійшли.

Добровільно не пішли вони. Уступили перед австрійською армією.

Втїкли раз на все. Нїхто за ними не заплаче, а пішле їм хиба на здогін проклін народа, котрий зраджували, відколи прийшли до сьвідомости, що то значить рубель.

* * *

Розглянуть ся в Росії — „нове отечество". Братя, братя, рублїв дайте! А рублїв нема даром. Перше платили за зраду, а тепер що? Хиба бери тай зраджуй „отечество"! За дурно не дадуть рубликів, а що доброго, то ще й рубликом потягнуть! Москаль не жартує.

Скаже: Я платив за службу! Служба скінчила ся, — „пашол вон, дурак галїцїйський!"

Ой, горе не біда, так то за зраду платять! Як не треба, то копають гірше пса.

* * *

Була кацапська бута в Галичинї. Ходили по краю як поліцаї і казали арештувати Українцїв та вивозити на Сибір, а тепер нібито самі ідуть там „добровільно".

— Ідїть — та не вертайте! — кличуть за ними.

* * *

Кацапські ґазети виходили у Львові в парадним видї через 9 місяців, але нічого не вродили за той час і потеліпали ся до Росії за своїми „редакторами".

— Ідїть — і не вертайте! — чують вони також голос за собою.

Там в Росії їх до нічого путнього не потрібно, але вони ще мають надію, що може бодай десь придадуть ся.

* * *

Кацапські будинки лишили ся порожні у Львові.

Лише десь там в обществі ім. Качковського лежать самітно на земли „учебники русского языка", які мали просьвітити нарід. В кутику стоїть „пічидло" (по кацапськи), на якім той поганий накорінок вчив ся числити рублї, але неречислив ся тай кинув і „пічидло" й „освобождьонную прікарпатскую Русь", геть разом з тим прапором, який граф Бобрінський застромив був в Карпатах на знак „возсоединенія Руси".

„Народний Дом", Ставропіґія, кацапська бурса і т. д. також сьвітять порожними стінами. Нема того неправного господаря. Хиба може ранені є, як Москаль полишав.

Та є надія, що скоро в тих домах розбудить ся нове житє, бо всї вони перейдуть в правні руки, в руки українські.

* * *

За кацапами втїкають зі Львова і їх приятелї — вшехполяки.

Такі герої, до Українців стріляли на університеті зза плечий поліцаїв, а тепер втїкають...

Чи не можуть розлучити ся з кацапами? Чи так полюбили московську вітчину, що не можуть без неї дихати?

„Москва матка, а цар ойцєц" — кричать і біжать там, де їх наняли були на службу разом з кацапами.

* * *

В будинку редакції вшехпольської ґазети „Слова польского", що сьвітив як палата напроти будинку нашого „Сїльського Господаря" при улиці Зиблікевича — нині тихо і глухо.

Не тарахкотять машини, не нищать паперу, не розносять вшехпольської їди по краю.

А деж господар, де він ночує? Усе затихло, нїхто не чує.

Забрала ся так кречно вшехпольська погань з української столиці, мовляв, — „як не мож красне".

* * *

А хто-ж тепер буде боронити „польскосці краю і столїци"?

Нема кому.

Те все, що лишить ся ще в Галичині по небіжцї Польщі, анї не вмило ся до вшехполяків.

Вшехполяки видять і чують як „пше духа сьвентего", що „польскосьць сеї сїльне заґрожона".

„Веньдзе українські університет народови ве Львове"; „бендзе українська рада школьна крайова"; „бендзе українська академія наук"; „бендзе українські театр народови"; „бендо українське школи людове, видзялове, пшемислове і т. д." „Ох!"

Що дай, Боже! амінь!

ВОЄННІ ЖАРТИ.

ЦАР ВЖЕ НЕ ЇДЕ НА ФРОНТ.

Микола Миколаєвич: Царю, може ще хочеш раз поїхати на фронт?

Цар: Пощо-ж менї тепер їхати на фронт, коли фронт іде до мене?!

ҐРАФ БОБРІНСЬКИЙ ОГІРЧЕНИЙ НА КАЦАПІВ.

Кажуть, що до Доброва, редактора „Русскаго Эмигранта" в Ню Йорку прийшла телеграма із Золочева, теперішної столиці Галичини, яка ще є під російським панованєм, що ґраф Бобрінський, ґенерал-ґубернатор тої Галичини, стукнув в землю прапором, який привіз зі Львова і кричав так:

— Сукіни сини ті кацапи! Вони нас зрадили, бо вони нас обрехали, що ми при їх помочи здобудемо Галичину. Воліли ми замісць 10.000 кацапів справити собі 10.000 гармат. Глупа політика! Тепер кацапський нарід мусить бути знесений.

ОСТАННА РОСІЙСЬКА ОПОРА.

Кажуть, що Москалї ще будуть ставити останний опір на львівським жидівськім окописку, де салдати можуть ховати ся за нагробними камінями. Се має бути останна російська опора у Львові.

БАЙКА ПРО ЧОБОТИ АБО РАХУНОК МАЄТКУ „НАРОДНОЇ ПОМОЧИ" В МІКІЗ РАКС, ПА.

На закид „Народного Слова", орґану „Народної Помочи" в Мікіз Ракс, Па., що маєток У. Н. Союза від часу введеня реформи стало зменьшаєть ся, дали ми відповідь в однім із попередних чисел нашої часописи. Ми именно виказали на підставі послідних місячних звітів, що маєток У. Н. Союза не то не зменьшаєть ся, але противно, від часу останної конвенції в Бофало зріс о 30.000 долярів. Упадок касової готівки, яка становить лише частину маєтку, пояснили ми сею обставиною, що в тім самім часі ульоковано $28.093.07 на самих „морґечах".

Здасть ся, що кождий розумний чоловік принняв би се пояснене до відома, евентуально старав би ся провірити, чи то правда, що У. Н. Союз уділив „морґечів" на суму, подану в звіті, а відтак переконавши ся, що дійсно так є, сидів би тихо. Бо і пощо-ж осьмішувати себе і тих людий, яких нібито інтереси заступає.

Але, як сказано, на глупоту і злобу людську лику ще не винайдено.

В ч. 21. „Народного Слова" вичитали ми ось таку відповідь на наші пояснення:

Наи хто що хоче каже а ми все своє що між безмала 197.000 готівки в січни а 170.000 в цьвітни є велика ріжниця.

„Морґечи"? Га? Що значить морґеч для члена, єсли він не знає якої вартости і скілько стоїть орґанізацію ведене і чуване над справами морґечів.

Безперечно, що колиб „морґечі" уділяли або цетавали такі обмежені люди, як експерти з „Народної Помочи", то дуже чи мали би вони якусь вартість.

* * *

Щодо „морґечів", уділюваних У. Н. Союзом, то позволимо собі кількома словами трохи близше пояснити сю справу. З того можуть знова скористати дещо експерти і урядники „Народної Помочи", а тоді певно ульокують готівку своєї орґанізації (коли взагалі в „Народній Помочи" є звичай мати якусь готівку) радше на „морґечі", ніж встромити половину маєтку в статути, відзнаки і на лічене нездорового орґану.

У. Н. Союз уділяє позички членам і приватним особам або інституціям лише на перший „морґеч" (гіпотеку) і то у висоті лише до половини вартости забудованої землі (лотів). Поліса довжників на обезпечене будинків від огню переховують ся в канцелярії У. Н. Союза. Оцінку маєтку переводить ся через місцевих знавців, правний стан посїданя довжника провірює адвокат (Союз). Всї кошти, які є получені з виробленєм „морґечу", поносить позичаюча сторона. „Морґечі" уділяєть ся лише на протяг року, по упливі котрого за згодою уряду може бути „морґеч" продовжений, або зовсїм стягнений. Відсотки (процент) від „морґечів" побирає У. Н. Союз у висоті 6%. З днем 31. мая сума, уділена на „морґечі" виносила 51.700.00 долярів.

Для близшого поясненя щодо вартости і стійности „морґечів", уділених У. Н. Союзом, замітимо, що принагідно контролї, переведеної з рамени стейту Ню Джерзи в У. Н. Союзі з початком сего року, сам комішенер провірював всї „морґечі" У. Н. Союза через своїх окремих знавців. Вислїд його контролї щодо „морґечів" був такий:

Оцїнена вартість прапертів	$72.000.00
Сума „морґечів", уділених на них	$32.177.00

Так має ся річ з морґечами У. Н. Союза.

Власний маєток У. Н. Союза складаєть ся отже з готівки, з „морґечів", власних прапертів і друкарнї. Все те на случай потреби можна легко перемінити на „кеш мonї", а одержана сума буде в кождім случаю висша, ніж сума виказувана в рахунках, бо вартість власних прапертів збільшаєть ся, а друкарня, яку подаєть ся в рахунках лише у висоті уділеної У. Н. Союзом позички (т. є. $25.450.00) представляє нинї дійсну вартість понад $40.000.

* * *

Подивім ся тепер, як виглядає рахунок „Народної Помочи" і з чого складаєть ся її маєток.

В ч. 21. „Народної Помочи" під заголовком: „Звіт Контрольної Комісії" читаємо при кінци:

Н. Поміч для „Н. Слова" на зворот:	825.19
З до-конвенційного обрахунку:	379.03
Вартість інвент. (статут, відзнаки і т. д.)	1167.60
Готівка в касі по конець цьвітня	3178.10
Стан маєтковий Н. Помочи	5549.92

Гроші находять ся на двох книжочках **Lyndora National Bank Butler, Pa. і German and Deposit Bank S. S. Pittsburg, Pa.**

Члени Контрольної Комісії:
Олександер Бучак. Петро Кузмиха. Іван Галєвич.

Читаючи повисший рахунок *контрольної комісії*, міг би хтось дійсно подумати, що в „Народній Помочи" є справді так великі суми. Рахунок контролї нїби показує, нїби не показує сего. В кождім разї виглядає сей штучно уложений рахунок на загадку.

На щастє в 24. числї „Народного Слова" находимо розвязку сего. В дотичнім числї читаємо отсю байку:

Укладати цифри можна всїляко, щоб високі були. Раз один чоловяга дочисливши всї направки, золївки і обцаси і т. и. до шість доларових чобіт виказав цифрами 12 долярів.

Казав: дивись в мене 12-долярові черевики на ногах.

„Та якже се воно — запитав другий".

„Отже ясне як сонце:

за черевики заплатив	$6.00
три рази зольованя	3.00
пять разів обцаси	1.50
прищипки	50
Маєш отже округлих	12.00

Таке і з Вашими маєтками, активами і пасивами.

Повисшу розвязку в дечім доповняємо.

Чоловяга, який мав 12 долярові черевики — се „Народна Поміч" з нібито маєтком 5.549.92 долярів.

Ясне як сонце — се затемнений ум редакторів „Народного Слова".

Черевики за 6 долярів — се сума $3.178.10, яку зложили члени „Народної Помочи" на посмертне за вже умерших членів.

Три рази зольоване за $3.00 — се „Народна Поміч" для „Народного Слова" в сумі $825.19.

Пять разів обцаси за $1.50 — се статути і відзнаки на $1.167.60.

Прищипки за 50 центів — се якісь конвенційні кошти „Народної Помочи" в сумі $379.03.

Тепер, здасть ся, вже всїм добре і ясно зрозуміле. **Маєток „Н. Помочи" складаєть ся отже з готівки, редакторів, конвенційних коштів, статутів і відзнак.**

„Укладати цифри можна всїляко, щоб високі були" — каже експерт з Мікіс Ракс, Па. А контрольна комісія „Народної Помочи" переводить сї слова в дїло. Можливо, що контрольори „Народної Помочи" навіть і не сподївали ся, як їх редактор зробив дурнями, висьміявши їх контрольний звіт, який може прийдеть ся їм читати на недалекій конвенції мікісракської орґанізації.

Та тут в повисшій байцї ще одну важну річ пропущено: Ото чоловяга, про якого була згадка, взяв собі чоботи у шевця на борг і по нинїшний день за них ще не заплатив.

Таксамо маєть ся річ і з готівкою „Нар. Помочи", яку виказуєть ся в сумі $3.178.10. Сеї готівки не було би, коли би орґанїзація заплатила невиплачені посмертні запомоги за членів, померших по конець цьвітня. Хто знає, чи урядови „Народної Помочи" задля браку достаточної готівки на покритє невиплачених посмертних запомог не прийшло би ся спадкоємцям померших членів замісць долярів заплатити статутами, відзнаками, а може і живим інвентарем (редакторами)...

З ТИЖНЯ.

Полковник Е. М. Гавс, особистий приятель президента Вілсона, повернув оноді з Европи, де розвідував ся між воюючими державами про заключенє мира. — Один з союзних моряків, які є занятї при здобуваню Дарданелїв. — Секретар (міністер) війни Ґаррісон перовів інспекцію кадетів у Вест Пойнт. — Контр-адмірал Фуллем, суперінтендент військової академії в Аннаполіс, боронить своїх питомців, обжалуваних о нечесні справки при екзамінації. — Др. Дернбурґ, якого уважали тут висланником німецького цїсаря, повернув з жінкою до своєї вітчини. — Нона МкАду, дочка секретаря скарбу, повернула з Европи, де була доглядачкою ранених жовнїрів у Франції. — Лео Франк, котрого суд засудив на кару смерти за убийство Марії Фаґан, зістав улаекавлений. Ґовернор стейту Джорджія Слейтон перемінив йому кару смерти на досмертну вязницю.

ДОПИСИ.

З NEWARK, N. J.

Народний український концерт заходом Українців в Нюарку і при співучасти Українців з Джерзи Сіти, Н. Дж., відбув ся дня 11. червня 1915 р.

Клич до збираня жертв на голодуючих у старім краю найшов відгомін і серед тутешних Українців.

Деякі сьвідомійші люди, що зрозуміли невідрадне положенє наших земляків у старім краю, завидним оком глядїли, як инші народности збирали на подібну цїль великанські суми в першій мірі між своїми, а головно між Американцями, тож задумали зробити те саме, а именно зарядити збірки між Українцями і Американцями.

В тій цїли уряджували вони віче, предетавленє, пікнік і т. и. Результат тих збірок був дуже малий. Був би більший, як би ті провідники, що в їх силї було візвати нарід до складаня жертв, оказали були більше пожертвованя для рідного краю і не оглядались на свої особисті, партійні, або церковні інтереси.

Ся сумна поява не вбивала одначе духа у тих одиниць, що мали добро рідних в краю глубоко в серци. Залишивши на якийсь час збірку між своїми, звернулись вони о поміч до Американців. Але і тут справа не виглядала так легка, як би здавалось. Українці, їх теперішне положенє і нужда мало знані Американцям. Не писало ся нїчого в англійській мові, шоб сим способом звернути їх увагу на складанє жертв так дуже для нас потрібних. Щоби доконати свого, сї Українці задумали устроїти український народний концерт для американської публики.

Пастор В. Кузїв заінтересував сею справою кільканайцятьох Американців, котрі, переконавшись про оплаканий стан Українців потерпівших через війну, згодились утворити між собою комітет, який би се дїло попровадив до кінця, т. є. заінтересував американську публику. Пан Григорій Романків занявся приготовленєм хору. Від тодї настала нова ера у відношеню тутешних Українців до Американців. Наперед в тутешних англійських часописях появили ся статі, вказуючі, що є великий український народ, який мав колись свою політичну самостійність, та через невідрадні обставини упав жертвою російського і польського панованя. Окрім статий були ще прихильні короткі замітки про наш народний характер, про наші терпіня, нашу свободолюбність, любов до співу, що була виразом нашого народного житя. Сказано там також, що коли в нас не було писаного народнього слова, коли нарід не мав народних провідників, то житє народне держало ся в його піснях, які виховали відтак своїх провідників, що вказували шлях до здійсненя ідеалу, який нарід оспівував у своїх піснях. В одній часописи („Нюарк Нюс") була навіть фотографія хору в українських строях. Відтак появила ся коротка історія України, як також ті великі надії, яких очікує наш нарід з теперішної війни. Таким чином приготовлене концерту дійшло до кінця. Справа ся набрала між нашими більшої ваги і народного характеру. Кождий бажав причинити ся чимнебудь, аби сей концерт випав як найкрасше. Головно п. Григорій Климович віддав свої найбільші услуги, коли обняв діріґентуру.

Були також люди, Українці, які бажали, щоби сей концерт випав як найгірше, або щоби цїлком не відбув ся. Та ми не поминаємо їх лихом: ми забули про них, врадувані і одушевлені успіхом концерту.

Успіх сей ми не узасаднюємо на самім артистично викінченім співі, бо сего годї було вимагати від хору, який складав ся майже з самих тяжко працюючих робітників, котрі перший раз брали участь при такій нагодї. Успіх наш ми основуємо на впливі, який мав сей концерт на американську публику. Щоб не перехвалювати, або не зменьшати того успіху, ми ограничимо ся на тім, що сказала сама американська преса про сей концерт.

Часопись „Нюарк Стар" з дня 12. червня с. р. пише так:

Одним з найцікавійших і найприємнійших концертів сього сезону був концерт, уладжений минулого вечера в гали Велес в будинку У. М. С. А. на дохід потерпівшого з приводу війни населеня Галичини. Галицькі Русини, проживаючі тепер у нашім місті, виступили на сцену у своїх народних одягах і співали свої народні пісні. Двайцять женщин і сорок мущин відспівали кілька хоральних кусників, квартетів, дуетів і соль. Кружок Русинів з Джерзи Сіти відтанцював гарно свій національний танець. Всї учасники концерту були убрані у свій мальовничий народний стрій. На концерті було доволї людий, а репрезентовані були майже всї околичні міста і місточка. Зібрано досить показну суму гроша, який перешлеть ся через товариство „Крішен Геральд" в Ню Йорку до Галичини.

Відтак наводить та часопись цїлу програму концерту, яку закінчено відспіванєм народних гимнів (українського й американського), а на кінци вичисляє імена всїх 17-ти комітетових (самих Американців).

Часопись „Івнінґ Нюс" пише знова так:

Заходами тутешних Русинів відбув ся минулого вечера у Велес Гол концерт, з якого дохід призначено в цїлости для знищених війною їх земляків у Галичині. Число публики було таке велике, що зібрано значну суму гроша, який вишлеть ся безпроволочно для того народа, котрий тепер находить ся в найбільшій нуждї.

Говорячи про Русинів, Вcч. Давіс В. Луск, який виголосив вступну промову, зазначив, що вони є старинним племенем, якого походженє й історія є мало знані. В полудневій Росії, де проживає їх около 30 міліонів, називають їх Малоросами для відрiжненя від инших жителів царської держави. Їх число в Галичині виносить около 3 міліони, а в Угорщині около пів міліона. Їх головними містами в Галичині є Львів і Перемишль, а воєнні операції довкола тих місцевостий спричинили соткам тисяч населеня крайну нужду і горе.

Що Русини є співолюбивим народом, се було видно з концертової програми, на яку зложали ся композиції таких їх народних композиторів як Вахнянин, Лисенко, Воробкевич, Шіщиньский, Вербицький, Колесса, Січиньский і Нижанковський. Одною з найцікавійших точок був спів присьвячений богови весни (Купало), що сягає ще 8-го столїтя. В инших композиціях, а особливо у невольничій пісні „Закувала та сива зазуля", були дуже замітні звуки суму, так оригінального і питомого цїлій славянській расї.

У виконаню більшої части співів брав участь хор, зложений з около 55 мущин і женщин, репрезентуючих руські кольонії в Нюарку і Джерзи Сіти, під управою Григорія Климовича. В цїлім хорі були найзамітнійші баси, які орудували глибокими і богатими голосами. Хоральні продукції визначали ся більше характером композицій і щирим чутєм у їх відспіваню ніж чистотою і лагідностю тону.

Дует на тенор і бас п. з. „Серед поля широкого" відспівали Павло Гаврилів і Михайло Микитишин так приємно, що на загальне бажанє мусїли його повторити. Пан Микитишин відспівав також зворушуючу апострофу Лисенка до ріки Днїпра п. з. „Ой Днїпре, мій Днїпре".

Новиною на тім концерті був руський національний танець, виконаний кількома співаками і співачками, що були одїті в мальовничі народні строї. Від мущин, які беруть участь у тім танци (козак), вимагаєть ся не тільки зручности в кроцї, але й богато фізичної витревалости. В певних случаях танцюристи мусять гуляти на вприсідки і відчас того викидати дуже швидко ногами, кружляючи довкола сцени. Танець, який ми бачили минулого вечера, був такий досконалий, що його виконавці можуть сьміло ривалізувати (суперничити) з тими заводовими російськими танцюристами, які виступають по американських водевілях.

При кінци хочемо зазначити заслуги співаків, які своїм патріотизмом для народної справи побороли всї трудности і з пожертвованєм витривало і пильно ту справу підпирали дїлом. Ми певні, що ті їх великанські зусиля найдуть теплий куток у серцях української громади в Америці. Те саме ми можемо сказати і про учителя хору п. Гр. Романкова.

Заслуги солістів з Джерзи Сіти нагородила публика грімкими оплесками і не найшла досить слів похвали для красоти їх голосів і відспіваня їх пісень.

Ми можемо погратулювати „Свободі" і „Українському Н. Союзови", що вони зібрали в себе таких героїв народної пісні, в піднести патріотизм тих співаків, яких жерелом є ся народна інституція.

Також дуже миле явище було се, що на сей концерт загостили видніші Українці, як др. С. Демидчук, п. О. Стеткевич, п. З. Бичиньский, п. А. Савка, п. В. Лотоцький, п. О. Ревюк і инші.

Дохід з концерту ще не оголошений. Звіт його буде поданий в українських часописях.

Т. Рудий.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

353. Ню Йорк, Н. Й. На весїлю в Івана Наливайка зложили на Фонд визволеня України: Іван Наливайко $1.00; Теодор Наливайко, Григорій Довган, Йосиф Кутний і Семен Третяк по 50 цнт.; Іван Семан, Марія Варила, Павло Барила і Николай Наливайко по 25 цнт.; музиканти 10 цнт. — Разом **$4.10**

354. Нюпорт, Р. Ай. На хрестинах у п. Максима Романюка зложили на потерпівших в Галичині через війну: Панько Мода, Франко Гуцал, Максим Патикевич і Николя Костів по $1.00; Стефан Полотнянка і Павло Патикевич по 50 цт.; Адам Гольом 20. цнт. — Разом **$5.20**

355. Нюарк, Н. Дж. На народнім вічу дня 13. червня с. р. зложили на Фонд визволеня України: І. Дусанський $2.00; Г. Коновка $1.60; З. Букшак, М. Воробець, В. Пазюк і Г. Стахура по $1.00; С. Воробець, Д. Кіт, І. Козловська, А. Опацька, С. Гладкий, К. Баґрій, П. Кріль, Л. Вітенко, М. Вітенко, Г. Цовак, С. Гарцула, В. Мельник, Т. Вовк, М. Залулька, З. Франк, Т. Гой і П. Варницький по 50 цнт.; Т. Галушка 35 цнт.; Г. Голяч 30 цнт.; І. Чіпура, Н. Надрічний, В. Ваґнець, І. Благий, Г. Іванків, Л. Бучак, Н. Пазївовк, Г. Романишин, Д. Гетман, І. Сенишин, О. Шумський, В. Джус, А. Шевараз, М. Білоус, С. Навроцький, В. Гелоднюк і І. Тарнавський по 25 цнт.; решта дрібними датками. Просить ся всїх тих, котрі жертвували, а їх імена тут не подані, нехай зголосять ся до секретаря комітету С. Навроцького, 250 Гундертон Стр., Нюарк, Н. Дж., а сейчас будуть умішені в „Свободї".

Всїх гроший зібрано на вічу $38.65. Розходи: галя $2.00; подорож бесїдника $4.00; відозви $3.00; кореспонденція і висилка гроший 25 цнт. — Разом $9.25. Вислано до „Свободи" **$29.40**

І. Тарнавський.

356. Альґома Мілс, Онт., Кан. На хрестинах в Антона Чубея зложили на бідні вдови і сироти у старім краю: Юрко Смоляк (на український дневник у Відни) $3.00; Павло Кіцкан $2.00 (з того $1.00 на укр. дневник у Відни); Антін Чубей, Антін Березний, Іван Ратковський, Яків Горбатюк, Василь Коновальчук, Олекса Мотрук, Іван Борейко, Василь Осадчук, Мирон Кіцкан і Яків Чубей по $1.00. — Разом (гроші прислав до „Свободи" п. Павло Кіцкан) **$15.00**

357. Ню Йорк, Н. Й. Іван Тураш зібрав на весїлю у Стефана Тураша на Фонд визволеня України (Параска Старик жертвувала $1.00, а решту зложено дрібними датками) **$1.80**

358. Котсвіл, Па. На вічу в справі вільної України дня 6. червня с. р. зложили свої жертви отсї добродії: Ю. Білиньска і М. Чайковська по $2.50; о. І. Якимович $2.00; П. Исуй, І. Гладій, В. Якимчук, Ст. Поперечний, Ю. Казюта, Д. Бойко, Лука Безкоровайний і Гр. Шляпа по $1.00; Ф. Каптій, Марія Исуй, П. Білїнський, М. Греско, Гр. Ганчар, Гр. Дудак, І. Чайковський, Яць Семенків, І. Марусів, Н. Савчук, П. Мокрий, Онуф. Сощак, М. Совруп, Д. Ковальський і Іван Костів по 50 цнт.; Н. Юрків, В. Воловник, Т. Бринїлевич, Стефан Прийма, А. Кінка, Гр. Монька, А. Лученко, Гр. Вісобуньский, М. Дяків, І. Сось, Гр. Гримак, Ю. Коновський, А. Щеліцький, Д. Заріцький, Ю. Сучак, І. Білїнський, В. Фена, М. Білїцька, М. Репка, М. Федишин, П. Гораль, К. Поперечна, М. Мазуркевич, Г. Федишин, М. Шутяк, І. Воловник, І. Ставничий, Р. Паламар, М. Верес, Т. Чайковський, М. Пік, М. Дола, М. Фенц, В. Кравчук, М. Малиновський, К. Монька, А. Зурко, П. Білїнський, Ю. Липка і А. Білечків по 25 цнт.; дрібними датками зібрано $1.45. Разом $36.95. З того заплачено за галю $5.00. — Заслано до „Свободи" (прислав п. Павло Исуй) **$31.95**

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $90.45.
Оголошено в ч. 72. „Свободи" $7.091.50.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $7.181.95.

РОДИМЦЇ! ПРИ ВСЇХ НАГОДАХ ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ

ВІД ПР. КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА.

В перших днях минулого місяця вислано від Пр. Комісії У. Н. Союза до всїх Віддїлів У. Н. Союза для їх просьвітних відпоручників ось-таку відозву:

Вп. Пане!

Усїм нам відомо, що наш нарід (з винятком одиниць) взагалї мало читає, а вже книжок зокрема таки дуже мало.

Наш людина не пізнав єще вартости книжки а й не знає, що тільки з книжки добути можна знаня, яке виведе людину на культурного чоловіка, а й поведе його дорогами до кращого житя. Тому то наш чоловік і не любуєть ся в книжці: нї то її читати, нї марного цента видати на ню не хоче.

А без читаня, без книжок не поступить наш нарід вперед!

Якже би тому лиху зарадити?... А треба-б конечно!

Пр. Комісія загадала таке:

Дотичний віддїл У. Н. Союза вибрав Вас відпоручником Пр. Комісії, з чого видно, що Ваші місцеві родимцї мають до Вас довіре, що Ви і самі є прихильні просьвітній справі, а й що не пожалуєте нї часу, нї труду і заходів працювати на просьвітнім поли для свого народу.

Так при Ваший, кажу конечно при Ваший помочи думає Пр. Комісія придбати для всїх віддїлів У. Н. Союза, кождому з окрема, хотьби початком і найменьшу збірку книжок до читаня, себто **„Місцеву віддїлову бібліотеку". Ся бібліотека булаб маєтком дотичного віддїлу У. Н. Союза**, а оставалаб під Ваним зарядом. Ви, на кождім місячнім мітінґу позичалиб з неї книжки Ваним членам, охотним читати. Ви й заохочувалиб до читаня і неохотних. Ви заходилиб ся, коли се тільки у Ваннім віддїлї можливе, щоб і яку читальню-кімнату для Ваного віддїлу роздобути, а там, хоть час від часу завести сходини і голосне читанє для всїх. Таким чином Ваші члени познакомлять ся з книжками а за сим певно й пізнають користь і вартість книжки, полюблять книжку і за книжкою будуть щиро питали. А тодї й поможуть Вам всї радо, щоби Вашу місцеву бібліотеку побільшати і доповняти новими книжками.

Поможіть же Пр. Комісії в тім дїлї!

На початок зробимо так:

Пр. Комісія має вже нинї 17 книжочок власного виданя. Сї книжочки, вартости $3.00 дасть Пр. Комісія для кождого віддїлу **зовсїм даром**.

Дальше: З видань „Свободи" надають ся для таких бібліотечок отсї книжочки:

З кого ся насьмівають, з того люди бувають. Цїна 10 цнт. — Напад на Сїч. Цїна 5 цнт. — Руський штукар. Цїна 50 цнт. — Вічевий співаник. Цїна 5 цнт. — Чародїйні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зулїми. Цїна 20 цнт. — Олекса Довбуш і Цїсар і Ігумен. Цїна 10 цнт. — Про конець сьвіта. Цїна 15 цнт. — Невольник, драма. Цїна 15 цнт. — Ой не ходи Грицю та на вечерницї, драма. Цїна 30 цнт. — За сестрою. Цїна 35 цнт. — Два брати. Цїна 15 цнт. — Лис Микита. Цїна 40 цнт. — Страшна німста. Цїна 20 цнт. — Ґеновефа. Цїна 30 цнт. — Весела книжочка з образками. Цїна 35 цнт. — Як мужик ходив до царя правди шукати. Цїна 15 цнт. — Товариська ворожка. Цїна 15 цнт. — Розмова Поляка з Русином. Цїна 10 цнт. — Коротка історія Руси. Цїна 10 цнт. — Казки про жидів. Цїна 10 цнт. — Стріляй на смерть. Цїна 10 цнт. — Многострадальний народ. Цїна 15 цнт. — Житє, зарібки, орґанїзації і т. п. в Злучених Державах. Цїна 10 цнт. — Страйк. Цїна 15 цнт. — Навернений грішник, Цїна 15 цнт. — Степові люди. Цїна 10 цнт. — Хто з чого жиє. Цїна 10 цнт. — Жовнїр і Оферма. Цїна 10 цнт.

Вартість всїх тих книжочок є $4.90. „Свобода" дасть тих 28 книжочок для наших бібліотечок за $1.50, значить без цента зарібку, а навіть низше коштів накладу.

Так маємо під рукою для згаданих бібліотек по 45 книжочок вартости майже $8.00 за $1.50.

Се робить ся для добра членів У. Н. Союза.

Пр. Комісія має повну надію, що Ви одобрите отсю ґадку; представите справу **„Місцевої віддїлової бібліотеки"** на найблизшім мітінґу і переведете її як слїд.

Тодї долучений тут формуляр належить виповнити і заслати до Пр. Комісії У. Н. Союза враз з квотою $1.50 на заплаченє книжочок з „Свободи". Висилку книжочок оплатить вже Пр. Комісія із скупеньких заощаджених з просьвітних видавництв фондів її.

Здаєсь, що не буде нї одного віддїлу, який би те дїло не одобрив, а так своїм членам а й дїтям їх в добро прислужив ся.

З поважанєм

о. В. Сполїтакевич, пр. Пр. Ком.,
Дм. Андрейко, секр. Пр. Ком.,
В. Лотоцький, кас. Пр. Ком.

У відповідь на повисшу відозву в справі заснованя „Місцевих віддїлових бібліотек" до нинї сю гадку одобрили, а й прислали що належить, слїдуєчі Віддїли У. Н. Союза: чч. 15, 19, 22, 45, 52, 67, 76, 81, 87, 91, 109, 123, 135, 138, 147, 150, 174, 198, 205, 223, 238, 247, 256, 258, 262, 270, 278, 283, 288, 293, 296, 303, 317, 321, 324, 332, 347, 349, 360, 370, 386, 396, 401, 402.

А де-ж решта Віддїлів? запитаємо.

Чи всї инші віддїли У. Н. Союза мають вже бібліотеки? А хоть би і мали бібліотеки, то чи є в їх бібліотеках всї, подані в відозві книжочки?

Певно, що нї!

То чому-ж такі Віддїли остали на згадану відозву байдужні?

Чи жаль їм тих марних $1.50 на 45 книжочок, вартости майже $8.00?

Чи може вони на того рода поклики, на такі справи байдужні та глухі?

Було би дуже сумно. **Сподіваємо ся, що ті Віддїли, котрі доси не скористали з такої рідної нагоди, зроблять се в найблизших днях.**

Просьвітна Комісія У. Н. Союза.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКР. НАР. СОЮЗА

за місяць май 1915 р.

ПРИХОДИ:

Віддїл	запл.	Віддїл	запл.
1.	290.39	138.	17.30
2.	84.73	140.	14.45
4.	85.52	142.	78.20
7.	42.86	145.	16.88
8.	9.59	146.	34.87
9.	7.88	147.	63.17
10.	157.92	148.	17.90
11.	7.76	149.	34.64
12.	130.60	150.	14.22
13.	44.19	151.	45.01
15.	20.99	155.	109.82
16.	25.36	160.	62.69
17.	10.62	162.	14.16
18.	36.83	164.	4.73
19.	30.98	165.	48.60
22.	27.29	168.	12.90
24.	24.12	170.	89.71
25.	11.24	171.	9.99
28.	39.70	173.	35.58
29.	99.74	174.	24.33
30.	82.27	175.	60.13
38.	135.20	178.	23.50
39.	98.36	179.	57.62
41.	26.04	180.	4.09
42.	26.24	181.	15.28
43.	16.87	186.	106.65
45.	59.47	187.	78.94
47.	41.70	191.	40.26
50.	15.50	194.	31.27
51.	15.64	195.	22.87
52.	21.80	198.	14.36
53.	30.34	200.	30.21
56.	41.49	202.	19.87
57.	58.90	203.	29.68
63.	99.78	205.	26.34
65.	78.70	206.	36.38
66.	50.77	209.	67.07
67.	31.08	210.	23.99
69.	84.49	211.	35.98
70.	154.62	213.	90.00
71.	26.07	214.	17.74
73.	16.29	215.	31.86
74.	11.86	217.	95.22
76.	103.17	218.	80.06
77.	17.63	220.	28.46
78.	37.69	221.	141.50
81.	63.18	223.	30.36
82.	24.00	224.	19.93
86.	117.04	225.	64.36
87.	46.74	228.	19.68
88.	9.78	229.	138.00
89.	6.14	230.	26.30
90.	17.66	233.	29.96
91.	89.83	234.	40.10
94.	33.05	235.	47.08
96.	36.28	237.	96.60
98.	57.90	238.	9.70
99.	70.63	239.	105.15
102.	121.03	240.	21.85
104.	98.92	241.	24.27
105.	42.61	243.	27.52
106.	181.77	244.	43.70
109.	102.99	245.	15.60
112.	25.36	246.	19.94
113.	50.23	247.	58.58
117.	75.77	248.	20.10
123.	22.05	250.	20.13
124.	22.08	251.	43.40
125.	40.90	254.	16.16
127.	66.66	255.	25.30
128.	27.22	256.	15.17
132.	74.68	258.	17.77
133.	127.19	259.	128.31
135.	17.21	261.	25.70
136.	14.80	262.	14.41
137.	34.44	263.	9.69
270.	63.15	341.	16.53
271.	8.08	342.	26.35
274.	30.71	344.	18.09
275.	20.08	346.	11.61
276.	63.71	347.	12.23
277.	34.08	349.	20.26
278.	29.35	350.	44.27
282.	39.86	351.	17.99
283.	35.89	354.	21.75
286.	17.71	355.	33.87
288.	30.01	356.	16.94
290.	26.05	357.	16.13
291.	31.98	360.	29.64
292.	73.50	363.	39.83
293.	6.03	364.	10.75
295.	17.50	365.	40.52
296.	48.43	367.	26.51
301.	80.12	369.	23.61
303.	14.12	370.	19.54
305.	27.36	371.	22.34
308.	19.62	373.	16.95
314.	13.38	379.	23.55
315.	18.71	380.	25.43
316.	50.82	381.	17.12
317.	56.42	384.	31.81
318.	30.25	385.	7.83
320.	5.97	386.	14.94
321.	18.74	388.	11.56
322.	24.16	391.	27.75
323.	39.50	392.	12.68
324.	21.07	393.	18.14
325.	12.42	394.	6.51
326.	67.20	395.	3.65
330.	52.96	396.	28.60
332.	23.87	397.	21.59
334.	5.66	400.	36.44
336.	41.63	401.	25.10
338.	86.13	402.	30.42
339.	37.71		

В. Кічіровський, сир. часть	350.00
С. Ядловський, %	62.50
Бенет і Маґель, %	225.00
Вельна С. Лоренс, %	24.00
К. Станїцькі, кап. і %	1.544.80
„Свобода", кап. і %	113.75
„Свобода", рент	150.00
У. Н. Союз, рент	30.00
„Просьвіта", рент за цьвіт. і май	24.00
С. Гладкий, рент	10.00
Вкладки членів за дїти	326.64
Приходи друкарнї	2.303.03
Приходи за май	**$14.768.21**

РОЗХОДИ.

Посмертне по бл. п.:

Семен Виґуєвич, від. 297	1000.00
Дмитро Концур, від. 233	900.00
Іван Язвінський, від. 213	900.00
Войтїх Кічіровський, від. 99	800.00
Роман Кондратюк, від. 301	1000.00

Запомоги з фонду убогих:

Михайло Римар, від. 336	25.00
Філярет Вархолїк, від. 187	25.00
Дмитро Михальчик, від. 12	25.00
Дмитро Баля, від. 124	25.00
Петро Крокош, від. 288	100.00
Порфирій Вірхнянський, від. 12	25.00
Стефан Тимцїк, від. 351	25.00
Николай Явчак, від. 76	50.00
Петро Гавриляк, від. 18	25.00
Іван Сорока, від. 339	100.00
Іван Лукаш, від. 229	50.00

Сирітські части по бл. п.:

Леонартнець Валько Зоф. від. 212	250.00

Удїлені позички („морґечі"):

Бр. сьв. Петра і Павла, від. 47	3.000.00

Адміністраційні видатки:

Платнї головних урядників	290.00
Поміч при реорґанїзації	115.00
Платня голов. опікуна	65.00
Рент за май	30.00
Офісові видатки	130.20
„Свобода" за цьвітень	662.20
„Просьвіта" за май	186.72
„Цьвітка" за май	130.00
Розходи друкарнї	2.919.48
Разом	**$12.853.60**
Готівка з кін. цьвітня 1915	$170.700.32
Приходи в маю	14.768.21
Разом	$185.468.53
Розходи в маю	12.853.60
Готівка з кінцем мая 1915	**$172.614.93**

БІЛЯНС
з днем 31. мая 1915 р.

Стан чинний.

Готівка	$172.614.93
Морґечі	51.700.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	25.450.00
	$269.264.93

Стан довжний.

Фонд посмертний	$36.600.59
„ резервовий	107.030.16
„ адміністраційний	45.374.45
„ убогих	9.210.53
„ народний	10.115.68
„ сирітський	60.933.52
	$269.264.93

Невиплачені посмертні запомоги за членів, померших по день 31. мая 1915, числять $20.108.00

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
А. Шаршонь, гол. кас. У. Н. С.
С. Ядловський, г. фін. секр. У. Н. С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до відома всїм місцевим секретарям У. Н. Союза, що всї просьби о принятє (декларації) нових кандидатів повинні бути в головній канцелярії У. Н. Союза не пізнїйше як 26. кождого місяця, коли дотичні кандидати хотять бути приняті в члени У. Н. Союза біжучого місяця. Кандидати, котрих просьби о принятє надійдуть до гол. канцелярії по 26-тім, будуть приняті в члени У. Н. Союза доперва слїдуючого місяця.

Було би добре, як би н. н. секретарі присилали просьби о принятє нових кандидатів в члени У. Н. Союза зараз по їх виповненю, не чекаючи на висилку розмету.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 23. червня 1915 р.

За гол. уряд У. Н. Союза:

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

РОДИМЦЇ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ Є ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦЇ!

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. сьв. О. Николая, від. 106, повідомляє всїх своїх членів, що дня 27. червня с. р. відбуде ся піврічний мітінґ, на котрім будуть важні справи до полагодженя і буде приниматись ся нових членів до Братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить 50 цнт., а урядник $1.00 кари. — М. Фтомин, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія сьв. Духа від. 237, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 27. червня с. р. в гали церковній точно о 2-гій годинї пополудни. Мають здати урядники справозданє з піврічного дїловодства і має ся докінчити важні справи з минувшого мітінґу. Неявивший ся член заплатить 50 цнт., кари, а урядник $1.00. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо инакше будуть суспендовані. — П. Дмитриків, предс.; І. Думка, кас.; Д. Яворський, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всїх своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 1. липня с. р. точно о годинї 8-мій вечер в гали під ч. 1012 Нюарк Аве. На тім мітінґу урядники здадуть піврічне справозданє зі свого дїловодства. Кождий член має явитись на той мітінґ; котрий не явить ся, заплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. Почавши від того мітінґу, будемо приймати через 3 місяцї нових членів до Братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — М. Баран, секр.

БАЙОН СІТИ, Н. ДЖ. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 213, подає до відома, що піврічний мітінґ відбув ся дня 15. червня с. р. На тім мітінґу зістав вибраний новий предсїдатель Бойко Стефан, заст. предс. Бурбела Андрій. Старий предсїдатель Шаламій Михаїл зрезиґнував. Вибрано також Контрольну Комісію: Н. Федишин, В. Клатько і А. Струк. — С. Бойко, предс.; В. Ошуст, секр.; Д. Фариник, кас.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертає ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гр. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталїон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 131
видана 22. лютого 1915.

ПОЛОНЕНІ:

Шиманський Йосиф, 30 п. (в Росії)
Яковечук Григорій, 22 л.
Ядовецький Никола, 22 л.
Ярема Павло, 34 л. (в Росії)
Яремчук Павло, 24 п., ран. (в Росії)
Ясельський Юрко, 36 з. о., ран. (в Росії)
Яворський Іван, 22 л.
Яворський Стефан, з. о.

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ
оголошені в листі ч. 131.

До лісти страт ч. 51:

Афтанас Андрій, 18 л., уб.
Андрушків (замісць Андрушко) Роман, 18 л., убитий
Бачинський-Дешкович Стефан, 18 л., ран.
Банко Нестор, 18 л., уб.
Барабач Йосиф, 18 л., ран.
Баран Матвій, 18 л., уб.
Берка Йосиф, 18 л., уб.
Благут Михайло, 18 л., пол.
Бобко (замісць Ботко) Іван, 18 л., убитий
Бочар Яків, 18 л., ран.
Боднар Дмитро, 18 л., ран.
Боднар Михайло, 18 л., ран.
Боятка Никола, 18 л., ран.
Брехун Антін, 18 л., ран.
Буцовський Теодор, 18 л., ран.
Буковський Йосиф, 18 л., ран.
Будаш Семен, 18 л., пол.
Валко Михайло, 18 л., ран.
Ванат (замісць Ванал) Петро, 18 л., ран.
Веремчинський (замісць Вереснїнський) Павло, 18 л., пол.
Войнар Северин, 18 л., уб.
Герчук Василь (замісць Йосиф), 18 л., ран.
Гончик Іван, 18 л., пол.
Готовчак (замісць Головчак) Василь, 18 л., уб. (24. VIII, 1914)
Грицовян (замісць Грицковян) Ілько, 18 л., ран.
Ґалаала Андрій, 18 л., ран.
Ґайта Пафнутій, 18 л., ран.
Ґаладзун (замісць Ґаладрун) Іван, 18 л., ран.
Ґінальський Іван, 18 л., ран.
Ґураль Григорій, 18 л., уб. (2. IX, 1914)
Ґуральовський Михайло, 18 л., ран.
Дельо Стефна, 18 л., ран.
Дембічак Кароль, 18 л., ран.
Демків (замісць Деньків) Йосиф, 18 л., ран.
Дерґун (замісць Дерґон) Ілько, 18 л., ран.
Дячинський Андрій, 18 л., ран.
Добрянський (замісць Деметер) Дмитро, 18 л., ран.
Долгун Евстахій, 18 л., ран.
Дорецький Василь, 18 л., ран.
Дупнак Андрій, 18 л., ран.
Дитиняк Андрій, 18 л., ран.
Дитиняк Йосиф, 18 л., ран.
Жмуд Йосиф (Івана), 18 л., пол.
Зелинський Йосиф, 18 л., уб.
Зубель Іван, 18 л., ран.
Качмар Кость, 18 л., ран.
Кардаш (замісць Ґардаш) Михайло, 18 л., пол.
Карпа Стефан, 18 л., ран.
Кокитка (замісць Кокитко) Дмитро, 18 л., ран.
Коник Евстахій, 18 л., ран.
Костур (замісць Костів) Стефан, 18 л., ран.
Кошальник (замісць Кошельник) Василь, 18 л., ран.
Кривецький (замісць Кравецький) Тимко, 18 л., ран.
Кульчицький-Гут Фльоріян, 18 л., уб. (28. VIII, 1914)
Кучерена Григорій, 18 л., уб.
Кулик Ізидор (замісць Семен), 18 л., уб. (2. IX, 1914)
Кузьнар (замісць Кузьмар) Михайло, 18 л., ран.
Квятановський (замісць Квітньовський) Михайло, 18 л., убитий
Лазор (замісць Лазур) Гнат, 18 л., ран.
Ледаховський (замісць Ледахорський) Василь, 18 л., ран.
Лохай Григорій, 18 л., ран.
Лопушанський Дмитро, 18 л., уб. (27. VIII, 1914)
Лупиняк Михайло, 18 л., уб.
Махник Антін, 18 л., ран.
Малараш Стефан, 18 л., ран.
Майкович Юрко, 18 л., ран.
Макарик (замісць Макарич) Дмитро, 18 л., ран.
Малетич Ізидор (замісць Метелич Дмитро), 18 л., ран.
Малик Йосиф, 18 л., ран.
Малиновський Іван, 18 л., ран.
Мальський Йосиф, 18 л., ран.
Манявський Стефан, 18 л., ран.
Мартич Евстахій, 18 л., пол.
Масляк Матвій, 18 л., пол.
Мательовський Йосиф (замісць Антін), 18 л., ран.
Матвій Павло (замісць Мацій Василь), 18 л., ран.
Мазник Іван (замісць Марник Теодор), 18 л., уб. (2. IX, 1914)
Мазур Іван, 18 л., ран.
Мазуркевич Войтко, 18 л., ран.
Михальський Іван, 18 л., ран.
Милянник Пилип, 18 л., ран.
Мирдак (замісць Мердак) Стефан, 18 л., ран.
Налисник Михайло, 18 л., уб.
Наваляний Павло, 18 л., уб. (2. IX, 1914)
Огродник (замісць Огродніцький) Іван, 18 л., ран.
Околович Григорій, 18 л., пол.
Панайко Сенько, 18 л., уб. (30. VIII, 1914)
Папайло Олекса, 18 л., ран.
Павлик (замісць Цавлик) Йосиф, 18 л., ран.
Плюта Іван, 18 л., уб.
Пойнар Йосиф, 18 л., ран.
Поляк Іван, 18 л., ран.
Полинський Павло, 18 л., ран.
Поточняк (замісць Полочняк) Вільгельм, 18 л., уб. (30. VIII, 14)
Пилат Іван, 18 л., уб.
Рабко (замісць Ралко) Теодор, 18 л., ран.
Рабський (замісць Бабський) Андрій, 18 л., ран.
Рогач Василь, 18 л., пол.
Роман Юрко, 18 л., ран.
Романюк (замісць Романюш) Олекса, 18 л., пол.
Риґлішин (замісць Беґлішин) Іван, 18 л., ран.
Римарович Михайло, 18 л., пол.
Ришканич Михайло, 18 л., ран.
Салапата Іван, 18 л., ран.
Сідлецький Іван, 18 л., ран.
Староста Демян, 18 л., ран.
Старух Михайло, 18 л., пол.
Стець (замісць Стич) Іван, 18 л., уб. (30. VIII, 1914)
Сутковський (замісць Сутковицький) Петро, 18 л., уб. (2. IX, 1914)
Танасичук (замісць Фанасичук) Лев, 18 л., ран.
Тиньо (замісць Тимцьо) Василь, 18 л., уб.
Федицький Іван, 18 л., ран.
Форналь (замісць Формаль) Антін, 18 л., ран.
Форишовський (замісць Форишочкий) Іван, 18 л., ран.
Фуртик (замісць Фурлик) Іван, 18 л., ран.
Хайнус Никола, 18 л., ран.
Халявка (замісць Халовка) Никола, 18 л., ран.
Хома Василь, 18 л., ран.
Хомка (замісць Хомако) Михайло, 18 л., ран.
Хита (замісць Хиля) Іван, 18 л., ран.
Черепаняк Михайло, 18 л., ран.
Череватий Кость, 18 л., ран.
Чиж Макар, 18 л., уб.
Чипак (замісць Чичак) Михайло, 18 л., ран.
Чишович (замісць Чижовський) Михайло, 18 л., ран.
Шаланкевич Яків, 18 л., ран.
Шубан Іван, 18 л., ран.
Шумеляк Михайло (замісць Шемеляк Никола), 18 л., ран.
Ярема Мирон, 18 л., ран.

До лісти страт ч. 121:

Кликайло Володимир, 58 п., убитий (замісць раненй).

Листа утрат ч. 132
видана 24. лютого 1915.

УБИТІ:

Бральців Іван, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Ґуцкал Ілько, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Дурибала, 33 л., 1 комп. (24. VIII—14. IX, 1914)
Дайковський Василь, 28 а. (23. I, 1915)
Заплатинський Михайло, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Кекіс Теодор, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Лай Рудольф, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Маркус, 33 л., 1 комп. (24. VIII—14. IX, 1914)
Мишак Григорій, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Піхур Гаврило, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Радяк Никола, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Радишак Іван, 28 а. (23. I, 1915)
Сосяк Теофіль, 33 л. (24. VIII—14. IX, 1914)
Стефурак Андрій, 33 л. (24. VIII, 1914)
Ячинський Казимир, 25 л. (24. XI, 1914)

РАНЕНІ:

Бентковський Іван, 33 л.
Білик Федьо, 33 л.
Боднар Панько, 33 л.
Ганусяк Василь, 33 л.
Гнатюк Іван, 33 л.
Дубик Никола, 33 л.
Збіглий Григорій, 33 л.
Зіняк Іван, 33 л.
Ільків Михайло, 33 л.
Калинич Іполит, 33 л.
Кіт Антін, 33 л.
Когут Олекса, 33 л.
Корчинський Йосиф, 33 л.
Коваль Василь, 33 л.
Кравчук Іван, 33 л.
Кулинич Григорій, 33 л.
Кузмин Олекса, 33 л.
Квасниця Лука, 27 стр.
Лакомий Іван, 33 л.
Ластовецький Ілько, 33 л.
Луців Дмитро, 33 л.
Люфаса Петро, 33 л.
Магас Юрко, 33 л.
Мартиняк, 25 л., 3 комп.
Медвідь Іван, 33 л.
Мельник Андрій, 33 л.
Мудрий Василь, 33 л.
Мурдза Теодор, 33 з. о.
Михайлович Михайло, 33 л.
Новіцький Тома, 33 л.
Опришко Іван, 33 л.
Паньків Никола, 33 л.
Паращак Юрко, 33 л.
Парцей Іван, 33 л.
Петрів Никола, 33 л.
Рйботицький Іван, 33 л.
Самотоха Іван, 33 л.
Сколоздра Стефан, 33 л.
Сорока Михайло, 33 л.
Стефанків Іван, 33 л.
Стефанютин Яким, 33 л.
Стосик Михайло, 33 л.
Спротяк Никола, 33 л.
Татарин Юліян, 19 з. о.
Українець Прокіп, 33 л.
Хамуляк Яків, 33 л.
Хомків Максим, 33 л.
Шанчук Василь, 33 л.
Шмиц Михайло, 33 л.
Щудло Стефан, 33 л.

ПОЛОНЕНІ:

Бреславський Іван, 33 л.
Зубатий, 25 л., 4 комп.
Кащій Ілько, 33 л.
Попеляк Омелян, 25 л.
Рожанський Іван, 33 з. о.

Листа утрат ч. 133
видана 25. лютого 1915.

УБИТІ:

Кальничук Онуфрій, 12 л. (31. XII, 1914)

РАНЕНІ:

Давидович Антін (кад.), 2 тир. стр.
Биків Іван, 12 л.
Галайчук Федор, 12 л.
Захарія Онуфрій, 22 л.
Кастик Василь, 12 л.
Красовський Теодор, 12 л.
Лущанець Михайло, 3 г. т.
Мариш Василь, 10 л.
Миронюк Тома, 12 л.
Надурак Юрко, 12 л.
Семчук Теодор, 12 л.
Скальчук Іван, 12 л.
Тодорук Петро, 12 л.
Хрушин Йосиф, 12 л.
Цинах Стефан, 6 л.
Чизда Іван, 12 л.

ПОЛОНЕНІ:

Олещишин Василь, 12 л.

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ
оголошені в лісті ч. 133.

До лісти страт ч. 47:

Обуд Григорій, 90 п., ран.

До лісти страт ч. 54:

Баран Іван, 45 п., ран. (замісць убитий)
Ваверчак Антін, 45 п., уб.
Глушко (замісць Глушка) Ілько, 45 п., ран.
Жилка Тома, 45 п., ран.
Зайдель Антін, 45 п., ран.
Кафель Антін, 45 п., ран.
Квятковський Андрій, 45 п., уб.
Лабай Іван, 45 п., ран.
Папуґа Йосиф, 45 п., уб.
Пудло Іван, 45 п., ран.
Чепіль Іван, 34 л., ран.

До лісти страт ч. 56:

Заремба Тома, 34 з. о., ран.
Копець Андрій, 34 з. о., ран.
Крупавель-Крупинський Лука, 34 з. о., убитий
Помаржик Петро, 34 з. о., уб.
Щепіль Никола, 34 з. о., ран.
Янас Іван, 34 з. о., ран.

До лісти страт ч. 90:

Жеруха Стефан, 29 а., ран.
Кінчак Франко, 29 а., ран.
Сас Андрій, 29 а., ран.
Стахович Іван, 29 а., ран.

Листа утрат ч. 134
видана 1. марта 1915.

УБИТІ:

Вакалець Никола, 33 л. (27. VIII, 1914)
Біковський Станислав, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Бочар Михайло, 18 л. (17. XI, 14)
Боднар Іван син Стефана, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Бойчук Яків, 33 л. (27. VIII, 14)
Вайцович Стефан, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Веденьовський Юрко, 31 л. (20. XI, 1914)
Гарасим Василь, 33 л. (14. X, 14)
Грибик Іван, 35 л.
Гуцуляк Теодор, 18 стр. (7. XI, 14)
Ґерманський Павло, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Ґліщак Стефан, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Ґоляш Павло, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Ґонсьорський Семен, 33 л. (2. XI, 1914)
Данилович Іван, 33 л. (помер в епідемічнім шпитали в Пряшеві, на Угорщині, дня 28. XII, 1914)
Драч Кость, 18 л. (8—13. XII, 14)
Дубно Михайло, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Жовнір Роман, 30 п. (8—21. XII, 1914)
Захарко Михайло, 30 п. (7—10. XII, 1914)
Завадецький Василь, 33 л. (помер у шпитали в Сальцбурґу дня 8. I, 1915)
Зузак Михайло, 30 п. (8—21. XII, 1914)
Кавчак Антін Михайло, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Колодій Казимир, 30 п. (8—21. XII, 1914)
Костусь Тома, 33 л. (12. X, 1914)
Кушнір Ілько, 33 л. (28. I, 1915)
Квятковський Кароль, 30 п. (25. XII, 1914—8. I, 1915)
Лісовський Петро, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Лучин Михайло, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Литвин Ілько, 30 п. (25. XII, 1914—8. I, 1915)
Литвинчук Василь, 30 п. (12. I, 1915)
Мацюх Михайло, 30 п. (8—21. XII, 1914)
Майор Григорій, 18 л. (8—13. XII, 1914)
Марцінів Станислав, 3 у. л. (11. VIII—31. XII, 1914)
Марчишин Гарасим, 33 л. (27. VIII, 1914)

(Дальше буде).

ХТО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА ЧАСОПИСЬ „СВОБОДУ" (ЗІ СТЕЙТІВ $2.00 А З КАНАДИ $3.00)

ДІСТАНЕ ДАРОМ ВЕЛИКИЙ КАЛЄНДАР УКР. НАР. СОЮЗА ЗА ДОПЛАТОЮ 15 ЦЕНТІВ НА КОШТА ПЕРЕСИЛКИ І ЕКСПЕДИЦІЇ.

Буде се дуже красний і цінний дарунок для кождого письменного Українця і кождої письменної Українки, бо такого календаря як сьогорічний ще не було на американській Руси. **Визначаєть ся він незвичайним богацтвом і ріжнородностию матеріялу,** який розміщено на 256 сторонах друку великої вісімки.

Крім того календар У. Н. Союза є **дуже богато прикрашений ілюстраціями.** Всї ті ілюстрації — **дуже красні, цілком нові і ще незнані.** Всїх ілюстрацій в календари є 110 (сто десять). Більше ніж четверта часть їх — се ілюстрації з теперішної війни, самі найкрасші і найцікавійші; між ними також з Галичини.

Ся книжка не стратить ніколи на своїй вартости, з винятком части календарської, яка містить ся всего на кількох сторінках. Прочий матеріял є того рода, що все буде мати свою вартість і заступить Вам книжки з усякими інформаціями про відносини, житє, закони, приписи, порядки і т. д. у Злучених Державах і в Канаді; книжки з робітничого житя у Злучених Державах: про війну, про воєнні справи і сьвітові події; гумористичні оповіданя, жарти, вірші і т. д.

Хто вже має календар У. Н. Союза може дістати замісць календаря даром яко премію до цілорічної передплати

7 ЛІСТ СТРАТ РАНЕНИХ І УБИТИХ УКРАЇНСЬКИХ ЖОВНЇРІВ ПІДЧАС ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ.

В тих лїстах доси оголошено около 21.000 імен.

На кошта пересилки і експедиції належить прислати таксамо 15 центів.

Хто пришле **ПІВРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ,** а хотів би дістати сей **календар** або сї **лїсти страт,** мусить долучити 30 центів.

Тому користайте з сеї нагоди і присилайте передплату на адресу:

SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЦІННИК КНИЖОК,
які можна дістати в друкарні „Свободи":

I. Листи з пекла. II. Лист шинкаря до чорта і инші оповіданя. — Ціна 25 цт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна .... 40 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповідане). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конго. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Найкрасші пісні, як: воєнські, коломийки, любовні, жартобливі і думки. — Ціна ....20 цнт.
Невольник, драма в 5. діях.—Ціна 15 ц.
Навернений грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Народний рух австро-угорський Русинів. — Ціна .... 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна .... 5 цнт.
Не сnує душі живої!... Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на зараню великих надій для покріплення духа. — Ціна .... 15 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. Старицького. (В перерібці Александрова. — Ціна .... 30 цнт.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповідання про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цнт
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). Становище панниці. — Янко Музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
I. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і ігумен. Балада. З німецького переклав Іван Франко. Ціна .... 10 цнт.
Повна збірка веселих віршів Степана Руданського. — Ціна .... 55 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданем словара. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 13x16 палів на тривалім папери. — Ціна .. 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
рят і ростин. — Ціна ...... 10 цнт.
Принц і нуждар. Дуже занимаюче оповідане славного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Держирук. — Ціна .... 50 цнт.
Притча про садівника та инші оповіданя, гуморески і сатири. — Ціна .. 40 цнт.
Промови, декламації і желаня на хрестинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна .. 10 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З парктичної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звіря
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розкази про будову землі і її передпотопові здобутки. — Ціна .. 25 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (2 ілюстрації). — Закон не спинить пиянства, тільки виховане. — Ріп Ван Вінкель (Вашінгтон Ірвінг). — Дні нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть I. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові Часть IV. Штуки жартібливі. — Ціна .... 50 цнт.
Рицар і смерть. — Ціна ...... 5 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин космає польську пиху. — Ціна .. 10 цнт.
Релігійні вірованя старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдейців. Первісна релігія Індусів.Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Персів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цт.
Русько-англійський тлумач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна .... 60 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна .... 10 цнт.
Степові люди. — Оповідане з житя в донських степах. — Ціна ..... 15 цнт.
Страшна місьта. — Оповідане М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Ціна .... 20 цнт.
Сьпівомовки .... 40 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях. — Ціна .... 25 цнт.
Страйк. — Сценічний образ в трох діях з житя хліборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна .... 20 цнт.
Стріляй на смерть! — Робітнича драма в 1-ій дії. (Для аматорських театрів). — Ціна .... 15 цнт.
Сьвято весни. — Ворог між нами. — Христос Воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.

Господарська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Ворожене будучности для женщин. Ворожене будучности для мущин. — Ціна .... 15 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна .... 20 цнт.
Український сьпіваник. — Ціна 40 цнт.
Хлопська доля. — Ціна ....5 цнт.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлі економічнім). — „Земля рече". — Ціна .... 15 цнт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зулейми. — Ціна 20 ц.
Через кордон. (Цікаві розкази еміґранта). Еміґрант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Що стало ся з Рудольфом або трагедія на замку Маєрлінґ. — Ціна 60 цнт.
Що то є книжка? — Початки козаччини (з 5 образками). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (оповідане). З гір (вірш). За землю (оповідане). Сьвіт без Аллага (арабська байка). Як вовк пімстив ся на царевя (казка). — Ціна .... 15 цнт.
Які то є люди на землі? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всі раси людий і їх житє. — Ціна .... 50 цнт.
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший Русько-амг. листівник. — Ціна .... 75 цнт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке гріх. — Алькоголь, повільна отруя. — Шинок. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Як стати горожанином Злуч. Держав та инші практичні відомости.—Ціна 25 ц.
I. Як мене вибирали дружбою. — II. Цісар соловій. — Ціна ... 10 цнт.
Як пан собі біди шукав, оповідане Івана Франка. — Ціна .... 15 ц.

ДРУКИ.

Переписні картки. — 1) Т. Шевченко (з портрета Красіцького), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром. — Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах. — 5 карток .... 15 цнт.
Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінки лінійовані до писаня. — Ціна за 15 листів першої серії враз з ковертами для мущин 45 центів. — Ціна за 11 листів другої серії враз з ковертами для женщин 36 центів. — Поодинокий листок коштує 4 центи.
Книжочки платничі для вписуваня місячних вплат членів до Братств і Товариств, 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука .... 3 цнт.
Помянник за померших .... 10 цнт.
Листові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку .... 2 цнт.
Книжки для опікунів хорих 1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств .... 3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІГІЙНІ.

Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа	1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа	2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа	1.40
Віночок, для молодіжи, звич. оправа	28
Дорога до неба, скіряна оправа	90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа	32
Друг Душі, кістяна оправа	1.30
Друг Душі, малий, звич. оправа	50
Горі імієм серця, кіст. оправа	1.10
Горі імієм серця, скіряна оправа	1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа	34
Хліб Душі, кістяна оправа	1.80
Хліб Душі, звичайна оправа	90
Молитвослов для католицьких вірн.	1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скіряна оправа	80
Помилуй нас Боже, звич. оправа	50
Коляди	20
Збірник найкрасших пісень церковних	10
Ангельський хор, часть II.	20
Ангельський хор, часть II.	5

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА.

Хто хоче довідати ся про причини теперішної війни, про її початки і дотеперішний перебіг та стан, нехай купить собі великий ілюстрований

КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК 1915.

ЦІНА СЕГО КАЛЄНДАРЯ ЛИШ 60 ЦНТ. ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Гроші можна посилати почтовим або експресовим моні-ордером і в стемсах почтових. Канадійських почтових стемпсів і срібних монет не принимаємо.

Замовленя посилайте на слідуючу адресу:
„SVOBODA" 83 Grand St., Jersey City, N. J.

АНГЛІЙСЬКИЙ
АТЛЯС
Европейської війни.

Сей атляс зладжений славним ученим Григорієм Д. Кремком є найлучшим із всіх, які до сего часу були видані. Крім воюючих держав АВСТРІЇ, СЕРБІЇ, РОСІЇ, ФРАНЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, АНГЛІЇ і ІТАЛІЇ знайдете там еще богато иних сьвітових держав з їх великими й малими містами. Через се власне він є дуже практичний. Величина сторінок 13x21.

ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя посилайте до
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.